ansøger, der er blevet forbigået ved udvælgelsen på grundlag af kvalifikationsbeviser, om grundene til denne afgørelse. Dette krav om begrundelse skal imidlertid ses i sammenhæng med de forskellige niveauer og arter af udvælgelsesprøver og, mere specielt, med antallet af ansøgere, der deltager i disse. Ved udvælgelsesprøver med mange ansøgere behøver begrundelsen for afslaget ikke at være så omfattende, at den på en utålelig måde besværliggør udvælgelseskomiteens funktioner og personaleadministrationens arbejde.

Af hensyn til de praktiske vanskeligheder, som en udvælgelsesprøve med mange ansøgere stiller en udvælgelseskomité overfor, kan det tillades, at en udvælgelseskomité på det første stadium blot tilsender ansøgeren en meddelelse om kriterierne og resultatet af udvælgelsen og først giver individuelle oplysninger sener og kun til de ansøgere, der udtrykkeligt anmoder herom, dog på den betingelse, at individuelle oplysninger af udvælgelseskomiteen afsendes inden udløbet af fristen i vedtægtens artikel 90 og 91 for at adressaterne har mulighed for at gøre brug af deres rettigheder, dersom de finder det hensigtsmæssigt.

I sag 195/80

BERNARD MICHEL, tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, Boulevard Mettewis 95/45, Bruxelles, ved advokat Victor Biel, Luxembourg, og med valgt adresse i Luxembourg på dennes kontor, 18A, rue des Glacis,

sagsøger,

mod

EUROPA-PARLAMENTET, ved F. Pasetti-Bombardella som befuldmægtiget, Kirchberg, Luxembourg, bistået af advokat A. Bonn, Luxembourg,

sagsøgte,

angående en påstand om annullation af et afslag på at give sagsøgeren adgang til at deltage i prøverne under en udvælgelsesprøve,

har

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

sammensat af afdelingsformanden A. Touffait, dommerne Mackenzie Stuart og U. Everling,

generaladvokat: Sir Gordon Slynn
justitssekretær: J. A. Pompe, assisterende justitssekretær

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder og parternes argumenter under skriftvekslingen kan sammenfattes således:

I — De faktiske omstændigheder

1. Europa-Parlamentet, sagsøgte, offentliggjorde den 6. juni 1979 i De Europæiske Fællesskabers Tidende (C 141, s. 10) bekendtgørelse om generel udvælgelsesprøve nr. PE/21/A, hvorefter man »med henblik på oprettelse af en reserve til senere ansættelser ... afholder ... en generel udvælgelsesprøve på grundlag af kvalifikationsbeviser og prøver for fransksprogede fuldmægtige og nederlandsksprogede fuldmægtige. Stillingsgruppen omfatter lønklasse 7 og 6 i kategori A«. Ifølge bekendtgørelsen afholdtes udvælgelsesprøven med henblik på »at besætte de ledige stillinger inden for institutionens afdelinger og at oprette en reserve til senere ansættelser i stillinger i ovennævnte stillingsgruppe, der måtte blive ledige eller oprettet, og som ikke kan besættes ved forfremmelse, forflyttelse, intern udvælgelsesprøve eller overflyttelse fra en anden institution«.

I bekendtgørelsen om udvælgelsesprøven fastsættes i rubrik III udvælgelsesprøvens form og adgangsbetingelser således:

»Udvælgelsesprøven afholdes på grundlag af kvalifikationsbeviser og prøver.

Adgang hertil har ansøgere, som opfylder følgende betingelser, og hvis ansøgninger er godtaget af udvælgelseskomiteen. Adgang til prøverne har kun de ansøgere, der udtrykkeligt er indkaldt.«

Bekendtgørelsen om udvælgelsesprøven udkrævede herefter rettighedsgivende afgangseksamen fra universitet eller anden højere læreanstalt inden for en række fag, herunder økonomi, og endvidere:

»Eventuelt faglig erfaring på ovennævnte område, der har ført til samme niveau og tilsvarende kvalifikationer.«

Rubrik IV, »udvælgelse efter kvalifikationsbeviser«, var affattet på følgende måde:

»Bedømmelsesskala: 0 til 40 point.

Efter at have fastlagt kriterier, på grundlag af hvilke bedømmelsen af ansøgernes kvalifikationsbeviser sker, efterprøver udvælgelseskomiteen hver enkelt ansøgers kvalifikationsbeviser.

For at få adgang til prøverne skal hver ansøger have opnået minds 60 % af de mulige points ved bedømmelsen«.

2. Den dag, hvor fristen for indgivelse af ansøgninger udløb, den 23. juni 1979, havde 2 140 ansøgere indgivet ansøgning, herunder sagsøgeren, Bernard Michel.

Sagsøgeren har siden 1975 været tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, hvor han først beklædte en stilling som assistent i lønklasse B 4 i generaldirektoratet »transport«. Ved afgørelse af 14. september 1979 blev sagsøgeren udnævnt til overassistent med indplacering i lønklasse B 3, og han arbejder for tiden i Kommissionens direktorat »personale«, afdelingen for »personlige rettigheder og privilegier«. Forud for sin indtræden i Kommissionens tjeneste havde sagsøgeren arbejdet i ni år i den private sektor, heraf seks år som overassistent i eksportafdelingen i en stor farmaceutisk virksomhed.

Ved siden af sit daglige arbejde har sagsøgeren fulgt kurser ved Institut d'Enseignement Supérieur Lucien Cooremans i Bruxelles, hvilke studier i 1977 afsluttedes med rettighedsgivende afgangseksamen i sciences commerciales et consulaires som agrégé de l'enseignement secondaire supérieur pour les sciences commerciales. Det fremgår videre af hans ansøgning, at han ved siden af sit arbejde fra 1978 til 1979 har fulgt kurser ved Institut d'Etudes européennes (ULB), imidlertid uden at have erhvervet eksamensbevis. Sagsøgeren henviser desuden i sin ansøgning til to offentliggjorte arbejder, heriblandt sin hovedopgave, ligesom han under rubrikken »sociale aktiviteter« henviser til sine pædagogiske aktiviteter som docent ved aftenskoleundervisningen inden for højere økonomi.

3. Europa-Parlamentets bedømmelsesudvalg for udvælgelsesprøven optog sagsøgeren på listen over de 1 740, der opfyldte betingelserne for adgang til udvælgelsesprøven.

Herefter foretog udvælgelseskomiteen en udvælgelse på grundlag af kvalifikationsbeviser. Det fremgår af den begrundede rapport fra udvælgelseskomiteen vedrørende dets virksomhed, som Parlamentet har fremlagt som bilag til sit svarskrift, at udvælgelseskomiteen på dette trin har besluttet som et almindeligt kriterium kun at give sådanne ansøgere adgang til prøverne, der efter deres papirer måtte antages »at være 'strålende unge akademikere', med et vist mindstemål af faglig specialisering, aktiviteter eller erfaring«, og at bedømmelsesudvalget herved har lagt universitetseksamensbeviset til grund som kriterium med indtil 22 point på grundlag af dets oprindelse og den opnåede karakter, supplerende universitetseksamensbeviser med fra 1-3 point,

specialkurser efter universitetseksamen, prøvetider, erfaringer, der svarer til tjeneste ved De europæiske Fællesskaber, optagelse på listen over egnede ansøgere på grundlag af udvælgelsesprøver i kategori A, afholdt af Fællesskaberne, med 1-3 point, og erhvervserfaring med 1-12 point. Bedømmelsesudvalgets rapport fastslår med hensyn til dette sidste forhold, at det er blevet bedømt på grundlag af følgende kriterier:

»Erfaring på den pågældende tjenestegrens niveau (sagsbehandlende fuldmægtig) inden for den offentlige eller private sektor, hermed ligestillet erfaring eller blot universitetsuddannelse (inden for Fællesskaberne fra trin B 1 og alle trin efter L/A);

— erfaring på et område, der svarer til området for institutionens opgaver.

Der gives 2 point for hver af de første to år og 1 point for hvert af de efterfølgende år indtil maksimalt 12 point.

Der kan ikke ske sammenlægning med erhvervserfaring, der eventuelt er anvendt til at udligne mangelen på et eksamensbevis ved adgangen til deltagelse.«

På grundlag af denne bedømmelsesskala tillagde bedømmelsesudvalget sagsøgeren 22 points for hans universitetseksamensbeviser, men ingen efter de øvrige kriterier. Da han således ikke havde opnået de krævede 24 points blev sagsøgeren af udvælgelseskomiteen opført blandt de 1 455 ansøgere, der ikke fik adgang til prøverne.

Prøverne under udvælgelsesprøven fandt sted den 7. marts 1980.

4. Sagsøgeren fik meddelelse om udvælgelseskomiteens afgørelse, hvorefter han ikke fik adgang til prøverne, ved skrivelse fra udvælgelseskomiteens formand, dateret den 21. februar 1980, der havde følgende ordlyd:

»Under henvisning til Deres ansøgning skal jeg herved meddele Dem, at udvælgelseskomiteen, som jeg har den ære at være formand for, traf beslutning om at give Dem adgang til at deltage i ovennævnte almindelige udvælgelsesprøve. Man har herefter foretaget en bedømmelse af Deres kvalifikationsbeviser på grundlag af dokumentation som fremlagt af Dem, jf. rubrik IV i bekendtgørelsen om udvælgelsesprøven.

Denne udvælgelse efter kvalifikationsbeviser tager hensyn til erhvervede universitetseksamener, disses beskaffenhed og niveau, uddannelse efter universitetseksamen og ansøgernes tilstrækkelige og hermed ligestillede faglige kundskaber. Deres ansøgning er ikke på grundlag af denne bedømmelse blevet tildelt de 60 % af de mulige point (24 ud af 40), der er fastsat i bekendtgørelsen om den generelle udvælgelsesprøve. Herefter har bedømmelsesudvalget måttet træffe afgørelse om ikke at give Dem adgang til udvælgelsesprøvens følgende trin, som prøverne udgør.«

Det drejer sig her om en skrivelse, der er enslydende med dem, der er blevet stilet til samtlige ansøgere, der ikke har fået adgang til prøverne. Skrivelsen har følgende efterskrift:

»Udvælgelseskomiteen besvarer gerne enhver anmodning om yderligere oplysning i sagens anledning.«

Den 4. marts 1980 anmodede sagsøgeren under henvisning til denne skrivelse udvælgelseskomiteen om at meddele ham de kriterier, på grundlag af hvilke udvælgelseskomiteen havde vurderet ansø-

gernes kvalifikationsbeviser og de resultater, som han personligt havde opnået efter hvert af disse kriterier.

Mandag den 2. juni 1980 afsendte sagsøgeren gennem postvæsenet i Bruxelles en rekommanderet skrivelse, stilet til præsidenten for Europa-Parlamentet, hvori han i medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2, indgav en klage mod afslaget på at give ham adgang til prøverne under den pågældende udvælgelsesprøve. Sagsøgeren erklærede i denne skrivelse, at han ikke var kommet til kundskab om udvælgseskomiteens skrivelse af 21. februar 1980 før den 3. marts 1980. Skrivelsen af 2. juni 1980 blev modtaget i Parlamentet den 4. juni 1980.

Sagsøgeren har ikke modtaget noget svar på denne klage.

Ved skrivelse af 9. juni 1980 besvarede udvælgelseskomiteen sagsøgerens skrivelse af 4. marts 1980 på følgende måde:

»Man beder Dem undskylde forsinkelsen med besvarelsen af Deres skrivelse af 4. marts i år, hvilket skyldes den overvældende arbejdsmængde, som udvælgelseskomiteen har set sig stillet over for.

Grunden til Deres udelukkelse fra prøverne skal søges i utilstrækkeligheden af Deres faglige kundskaber, som disse er oplyst af Dem i Deres akter.

Under hensyn til pligten til at respektere fortroligheden af udvælgelseskomiteens rådslagninger kan jeg ikke give Dem yderligere oplysninger.«

142 ansøgere, der ikke havde fået adgang til de skriftlige prøver, havde anmodet om yderligere oplysninger og havde i lighed med sagsøgeren modtaget et standardsvar uden angivelse af individuelle omstændigheder.

II — Skriftvekslingen og parternes påstande

Ved stævning, indgivet til Domstolen den 6. oktober 1980, har sagsøgeren anlagt sag mod Europa-Parlamentet.

Sagsøgeren har i stævningen nedlagt følgende påstande:

— den stiltiende afvisning af sagsøgerens klage kendes ubeføjet og annulleres;

— det statueres, at det er med urette, at sagsøgeren ikke har fået adgang til at deltage i prøverne under udvælgelsesprøve PE/21/A, og at sagsøgeren opfylder adgangsbetingelserne for prøverne under den nævnte udvælgelsesprøve;

— det statueres, at der foreligger en tjenstlig fejl, for hvilken Europa-Parlamentet er ansvarlig, og at sagsøgeren derfor tilkendes en erstatning af 50 000 belgiske francs for ikke-økonomisk skade, 40 000 belgiske francs for økonomisk skade, i alt 90 000 belgiske francs med renter af 6 % fra sagens anlæg til betaling sker;

— Europa-Parlamentet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

I replikken, indgivet til Domstolen den 14. januar 1981, har sagsøgeren videre nedlagt følgende påstande:

— udvælgelsesprøve PE/21/A samt ethvert skridt på grundlag heraf, annulleres og bliver uden virkninger.

Parlamentet har nedlagt følgende påstande:

— afvisning, subsidiært frifindelse;

— afvisning af, subsidiært frifindelse for de af sagsøgeren i replikken anførte nye påstande.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (tredje afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

III — Parternes anbringender og argumenter

1. Formaliteten

a) Manglende overholdelse af klagefristen

Ifølge *Parlamentet* blev klagen, der gik forud for sagen, ikke indgivet inden for de vedtægtsmæssige frister. Det er på grundlag af de arbejdsmetoder, der slavisk følges i forsendelsesafdelingen sikkert, at postvæsenet i Luxembourg modtog skrivelsen af 21. februar 1980 den samme dag, og det må antages, at det blev afleveret på sagsøgerens adresse i Bruxelles mandag den 25. februar 1980. Selv om man skulle antage, at fristen løb fra den dag, hvor sagsøgeren erklærer at have fået kundskab til udvælgelseskomiteens beslutning, altså den 3. mars 1980, er klagen dog stadig for sent indgivet, idet den blev registreret i Parlamentet den 4. juni 1980.

Sagsøgeren har i replikken fastholdt, at han ikke har modtaget skrivelsen af 21. februar 1980 før den 3. marts 1980. En sådan forsinkelse af skrivelsen kan let forklares ved en fejl i postgangen. For at undgå sådanne uregelmæssigheder burde udvælgelseskomiteen have meddelt sin beslutning ved rekommanderet brev. Hvad angår datoen for indgivelsen af hans klage, gør sagsøgeren gældende, at hans skrivelse af 2. juni 1980 blev fremsendt rekommanderet, hvorved alene de indskrivelsesdatoer, der er anført af postvæsenet, kan tages i betragtning. Sagsøgeren gør i øvrigt gældende, at det lørdag den 31. maj og søndag den 1. juni ikke var muligt på de belgiske postkontorer at indlevere rekommanderede forsendelser, og at procesreglementets artikel 80, stk. 2, følgelig gav ham adgang til at afsende sin skrivelse mandag den 2. juni.

Parlamentet har i duplikken gjort gældende, at det i det mindste påhviler sagsøgeren at angive en antagelig grund for den foregivne sene modtagelse af skrivelsen af 21. februar 1980. Den omstændighed, at den 31. maj og den 1. juni var en weekend, er uden betydning. Bestemmelsen i procesreglementets artikel 80, stk. 2, kan ikke anvendes, fordi den omhandler det forhold, at en frist udløber en søndag eller en officiel helligdag.

b) Manglende søgsmålsinteresse

Ifølge Parlamentet savner sagsøgeren søgsmålsinteresse, idet han i mellemtiden har modtaget begrundelse for afgørelsen om ikke at give ham adgang til prøverne. Den manglende begrundelse udgjorde det af sagsøgeren påberåbte klagepunkt. Desuden har prøverne allerede fundet sted. Det drejer sig således for sagsøgeren om ad retsvejen at få fastslået en rent teoretisk ret.

Sagsøgeren har gjort gældende, at i samtlige udvælgelsesprøver har ansøgere, der allerede har deltaget i en udvælgelsesprøve i den samme kategori, en fordel, der kan beløbe sig til adskillige point og

være afgørende. Ifølge sagsøgeren har en ansøger, der søger en højere stilling, den allerstørste interesse i at vide, hvorfor han er dumpet til en tidligere udvælgelsesprøve. Sagsøgeren anfører, at han har ret til indsigt for at konstatere, at hans akter ikke er blevet undergivet en objektiv undersøgelse, og at han burde være blevet tildelt det antal point, der var nødvendige for at få adgang til prøverne.

c) Forbudet mod nova

Hvad angår den påstand, hvorefter udvælgelsesprøven skal annulleres i dens helhed, som sagsøgeren har nedlagt i sin replik, anfører *sagsøgeren,* at først med svarskriftet og udvælgelseskomiteens protokollater har han forstået det fulde omfang af de begåede fejl, og han tilføjer, at Domstolen endog af egen drift skal træffe en sådan afgørelse, uden at der behøver at være nedlagt påstand herom.

Parlamentet har i duplikken gjort gældende, at de nye påstande ikke kan antages til realitetsbehandling, idet svarskriftet ikke har åbenbaret sådanne retlige eller faktiske omstændigheder, der kan begrunde nova fra sagsøgerens side. Sagsøgeren kan langt mindre være berettiget til at ændre sagsgenstanden.

2. *Realiteten*

a) Manglende begrundelse af udvælgelseskomiteens afgørelse

Sagsøgeren har i stævningen gjort gældende, at udvælgelseskomiteens afgørelse efter Domstolens praksis, især dens dom af 20. februar 1980 i sag 89/79, Bonu mod Rådet (Sml., s. 553), har manglet den fornødne begrundelse, fordi det i det mindste summarisk skulle have været forklaret den forbigåede ansøger på grundlag af hvilke kriterier, udvælgelseskomiteen havde nået til sit resultat. Tavshedspligten med hensyn til udvælgelseskomiteens rådslagninger kan ikke anføres imod ham, når han anmoder om at få oplyst de objektive kriterier for vurderingen.

Parlamentet har i svarskriftet gjort gældende, at udvælgelseskomiteens afslag var begrundet, eftersom skrivelsen af 21. februar 1980 ikke alene oplyser resultatet af udvælgelsen, men ligeledes den måde, hvorpå denne er blevet foretaget. Denne begrundelse var tilstrækkelig, fordi den blev uddybet ved skrivelsen af 9. juni 1980, således som det allerede var blevet oplyst i den første skrivelse. De to skrivelser af 21. februar og 9. juni må anskues i sammenhæng. Skrivelsen af 21. februar havde summarisk angivet de anvendte kriterier; skrivelsen af 9. juni tilføjede, at sagsøgerens kvalifikationsbeviser var blevet bedømt som utilstrækkelige på grundlag af kriteriet om ligestillede faglige kundskaber. Sagsøgerens begæring om at få oplyst de resultater, som han personligt havde opnået efter hvert enkelt af disse kriterier, går uden for de principper, der er fastslået ved retspraksis. Det store antal ansøgere gjorde det nødvendigt for udvælgelseskomiteen at organisere arbejdet på en måde, der gjorde det overkommeligt, og en individuel meddelelse til hver enkelt forbigået ansøger ville have været en overvældende byrde.

Sagsøgeren har i replikken gjort gældende, at udvælgelseskomiteens afgørelse i medfør af vedtægtens artikel 25 burde have været meddelt og begrundet straks. Udvælgelseskomiteen har åbenbart undladt at gøre dette for at

undgå klager. De fuldstændige oplysninger blev ikke givet førend efter de skriftlige prøver. Begrundelsen for udvælgelseskomiteens afgørelse blev fremsat i en standardskrivelse til alle ansøgere, der ikke fik adgang. Dette er ikke en individuel begrundelse og giver slet ingen oplysning til sagsøgerne om den egentlige grund til udelukkelsen. Henvisningen til fortroligheden af udvælgelseskomiteens rådslagninger tjener intet andet formål end at skjule denne manglende begrundelse.

b) Fejlagtig vurdering af kvalifikationsbeviserne fra udvælgelseskomiteens side

Sagsøgeren har i stævningen hævdet, at udvælgelseskomiteen ifølge bekendtgørelsen om udvælgelsesprøve ikke var berettiget til at tage hensyn til en ansøgers faglige kundskaber, når denne var indehaver af det udkrævede eksamensbevis. Betingelserne vedrørende eksamensbevis og hermed ligestillede faglige kundskaber kan ikke kumuleres. Når henses til aldersgrænsen på 33 år er det i øvrigt vanskeligt at se, hvorledes en ansøger skulle kunne have erhvervet faglige kundskaber, der bringer ham op på samme niveau som en akademiker, der har gennemført sine studier.

Parlamentet har i svarskriftet gjort gældende, at sagsøgerens ræsonnement hviler på en sammenblanding af udvælgelsesprøvens forskellige trin. Mens udvælgelseskomiteen ikke på det trin, hvor der gives adgang til udvælgelsesprøven, overhovedet kan forlange faglige kundskaber af en ansøger, der har de fornødne eksamensbeviser, så kan den på det trin, hvor der sker udvælgelse på grundlag af kvalifikationsbeviser, blandt andet foretage en vurdering af ansøgernes faglige kundskaber på grundlag af de kriterier, som udvælgelseskomiteen selv har fastsat.

Sagsøgeren har i replikken gjort gældende, at udvælgelseskomiteen ikke på en korrekt måde har anvendt de kriterier, som den selv har fastsat.

Det burde have tillagt ham i det mindste et point for kurser efter kandidateksamen og seks points for faglige kundskaber, altså i alt 28 points, mens alene 24 points var nødvendige for at få adgang til prøverne. Udvælgelseskomiteen har navnlig fejlvurderet niveauet for hans faglige kundskaber og disse i forhold til institutionens opgaver. Bedømmelsesudvalget har ikke forstået, at de opgaver, som sagsøgeren har varetaget som akademiker i sin lønklasse i kategori B ved Kommissionen, også har været af akademisk art.

Udvælgelseskomiteen har anvendt disse kriterier på en måde, der udgør en forskelsbehandling, fordi den har givet en anden ansøger, Neijman, adgang, skønt denne anden ansøger besad de samme eksamensbeviser og en ansættelse i det private erhvervsliv af kortere varighed og på et lavere niveau. For at få fastslået dette, begærer sagsøgeren, at det bestemmes, at både hans og ansøgeren Neijman's ansøgningspapirer fremlægges. Sagsøgeren tilføjer, at han har været uvidende om disse omstændigheder ved sagens anlæg.

Det af udvælgelseskomiteen anvendte kriterium vedrørende ligestillede faglige erfaringer medfører i øvrigt, at der automatisk sker udelukkelse fra prøverne af enhver ansøger uden universitetsuddannelse, selv om vedkommende har ligestillede faglige kundskaber, hvilket er i modstrid med reglerne for adgang til udvælgelsesprøven, der er fastsat i bekendtgørelse om udvælgelsesprøven.

Udvælgelseskomiteen har i almindelighed udført sine opgaver for hurtigt og overfladisk, den har begået grove materielle fejl, prøvelsen af ansøgningerne er blevet udført på en uordentlig og fejlagtig måde, og sagsøgerens ansøgning er ikke blevet undergivet en objektiv undersøgelse.

Parlamentet har i duplikken gjort gældende, at pointtildelingen for sagsøgerens kvalifikationsbeviser efter udvælgelseskomiteens forskellige kriterier, herunder især vedrørende ligestillede faglige kundskaber, henhører under udvælgelseskomiteens vurdering. Udvælgelseskomiteen har gjort sig bekendt med de påberåbte kvalifikationsbeviser og har vurderet dem i forhold til udvælgelsesprøvens krav. Sagsøgeren har ikke været berettiget til andre points end de, som han har fået.

Der foreligger intet, der kan bekræfte, at udvælgelseskomiteen er afveget fra den objektivitet og den upartiskhed, der skal udvises ved bedømmelsen af de hundredevis af indgivne ansøgninger. Parlamentet tilbageviser sagsøgerens insinuationer vedrørende udvælgelseskomiteens arbejde. Det drejer sig desuden her om nye anbringender, der er for sent fremsat.

Hvad angår det nye anbringende, der grunder sig på en påstået forskelsbehandling, et anbringende, som sagsøgeren selv er i tvivl om, hvorvidt det kan antages til realitetsbehandling, kan det her kun dreje sig om den vurdering af kvalifikationsbeviser, der henhører under udvælgelseskomiteens kompetence. Sagen er blevet fuldstændigt oplyst med hensyn til sagsøgerens ansøgning og dennes bilag og de points, som han har opnået, idet de tilhørende dokumenter er blevet vedlagt ansøgerens akter. Begæringen om fremlæggelse af en anden parts akter, der ikke optræder i sagen, må afvises.

c) Mangel, der rammer hele udvælgelsesprøven

Sagsøgeren har i replikken lagt vægt på den omstændighed, at Parlamentet i sit svarskrift har erklæret, at formålet med udvælgelsesprøven var »blot at tilvejebringe en ansættelsesreserve«. Han har henvist til bekendtgørelsen om udvælgelsesprøve, hvorefter udvælgelsesprøven ligeledes havde til formål at besætte ledige stillinger inden for institutionerne, og har herved anført, at Parlamentet har fremkaldt talrige ansøgninger på grundlag af løfter, der ikke kunne opfyldes, og som var falske i forhold til sagsøgere, der søgte omgående ansættelse. Dette kan begrunde annulation, endog ex officio, af hele den almindelige udvælgelsesprøve. Det er først svarskriftet, der har bragt sagsøgeren til at indse omfanget af de fejl, der begrunder denne påstand.

Parlamentet har i duplikken henvist til ordlyden af bekendtgørelse om udvælgelsesprøven og anført, at hvor en udvælgelsesprøve afholdes med henblik på oprettelsen af en ansættelsesreserve, gøres der brug af denne reserveliste i takt med, at stillingerne bliver ledige. Alt hvad sagsøgeren har gjort gældende i denne sammenhæng er intet andet end utilladelige antagelser og insinuationer.

d) Erstatning til sagsøgeren

Sagsøgeren har i stævningen anført, at dersom man må anse en annullation af udvælgelsesprøven i dens helhed som en for vidtgående sanktion over for de udviste mangler, er han i hvert fald blevet påført en alvorlig skade, såvel fra et ideelt synspunkt som fra et rent

økonomisk. Han finder, at denne skade kan ansættes til mindst 50 000 BFR. Den økonomiske skade er ikke blot hypotetisk, fordi den mulighed, som han er gået glip af, er et alvorligt karrieremæssigt handicap under hensyn til den ringe hyppighed af almindelige udvælgelsesprøver i kategori A, hvorfor han under ethvert forbehold finder, at den kan ansættes til 40 000 BFR.

Parlamentet har i svarskriftet indvendt, at dersom det forudsættes, at der principielt kan gives stævningen medhold, så opnår sagsøgeren fuldstændig oprejsning gennem annullation af det påklagede afslag. Sagsøgerens krav om erstatning er på ingen måde begrundet, idet udvælgelsesprøven havde oprettelsen af en ansættelsesreserve til formål.

Sagsøgeren har i replikken gjort gældende, at han var berettiget til at regne med, at der forelå en ledig stilling. Den påførte ideelle skade ophæves ikke alene gennem den omstændighed, at der sker annullation af afslaget på hans ansøgning, men alene under den antagelse, at der sker annullation af hele udvælgelsesprøven. Fastsættelsen af den økonomiske skade til 40 000 BFR er beskeden, når henses til sagsøgerens chancer og til, at forskellen mellem aflønningen af en tjenestemand i B 3 og en tjenestemand i A 7 beløber sig til 5 218 BFR om måneden.

IV — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 25. juni 1981 er der blevet afgivet mundtlige indlæg af sagsøgeren ved advokat Victor Biel, Luxembourg, og af Europa-Parlamentet ved advokat Alex Bonn, Luxembourg.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 17. september 1981.

I et indlæg, indgivet den 12. oktober 1981, har sagsøgeren begæret, at der træffes bestemmelse om, at der skal foranstaltes bevisoptagelse, henholdsvis at der sker genoptagelse af den mundtlige forhandling. Til støtte for denne begæring har sagsøgeren anført, at han nu på grundlag af undersøgelser hos Luxembourgs postvæsen har konstateret, at hans rekommanderede klageskrivelse er blevet modtaget af en ansat i Parlamentets forsendelsestjeneste den 3. juni 1980. Sagsøgeren har til støtte herfor fremlagt en modtagelseserklæring for rekommanderet forsendelse, afgivet til Luxembourgs postvæsen den 3. juni 1980.

Som svar på denne begæring har Parlamentet anført, at sagsøgerens skrivelse, stilet til Parlamentets præsident, af Parlamentets forsendelsestjeneste i overensstemmelse med instruksen herom blev overgivet direkte til præsidentens kabinet. Her blev den åbnet og derefter tilbagesendt forsendelsestjenesten med henblik på registering. Det ser ud, som om denne fremgangsmåde rent undtagelsesvis har haft til resultat, at skrivelsen er blevet registreret i forsendelsestjenesten dagen efter dens rent faktiske modtagelse. Parlamentet har udtrykt sin beklagelse over, at denne interne instruks, der har til formål at viderebringe den post til præsidentens kabinet, der er stilet til ham, har kunnet være årsag til unøjagtige oplysninger under en retssag.

I medfør af procesreglementets artikel 61 og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (tredje afdeling) truffet bestemmelse om, at den mundtlige forhandling genoptages med henblik på sagsøgerens begæring.

I retsmødet den 12. november 1981 har sagsøgeren ved advokat Victor Biel og Europa-Parlamentet ved advokat Alex Bonn afgivet mundtlige indlæg med henblik på at få fastslået, hvilken dato klagen blev modtaget i Parlamentet.

I det samme retsmøde har generaladvokaten fremsat et supplerende forslag til afgørelse.

Præmisser

1 Ved stævning, indgået til Domstolens justitskontor den 6. oktober 1980, har Bernard Michel anlagt sag mod Europa-Parlamentet med påstand, dels om annullation af afgørelsen fra udvælgelseskomiteen for udvælgelsesprøve PE/21/A om ikke at give ham adgang til prøverne under nævnte udvælgelsesprøve og om annullation af udvælgelsesprøven i dens helhed, dels om, at Parlamentet kendes erstatningspligtig for den ideelle og materielle skade, der følger af, at han ikke har fået adgang til prøverne under nævnte udvælgelsesprøve.

2 Den pågældende udvælgelsesprøve var en almindelig udvælgelsesprøve på grundlag af kavalifikationsbeviser og prøver med henblik på oprettelse af en ansættelsesreserve af franskprogede og nederlandskprogede fuldmægtige i lønklasse A 7 og A 6. Bekendtgørelsen om udvælgelsesprøve, der blev offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende den 6. juni 1979, krævede universitetseksamen eller eventuel faglig erfaring, der har ført til samme niveau og tilsvarende kvalifikationer, og den bestemte, at adgang til prøverne havde alene ansøgere, der havde opnået et tilstrækkeligt antal points ved bedømmelsen af deres kvalifikationsbeviser, som udvælgelsesprøvens udvælgelseskomité ville foretage efter at have fastlagt kriterierne for denne udvælgelse.

3 Sagsøgeren indgav ansøgning til denne udvælgelsesprøve, hvortil i alt 2 140 ansøgere meldte sig. Det fremgår af sagsøgerens ansøgning, at han siden 1975 har været tjenestemand i kategori B ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber efter i 9 år at have arbejdet i den private sektor, at han har en licentiatgrad i sciences commerciales et consulaires og er agrégé de l'en-

seignement supérieur pour les sciences commerciales (handelsvidenskab) med eksamen i 1977 fra Institut d'Enseignement Supérieur Lucien Cooremans i Bruxelles, samt at han fra 1978 til 1979 har fulgt kurser ved Institut d'Études européennes i Bruxelles.

4 Selv om sagsøgeren opfyldte betingelserne for adgang til udvælgelsesprøven, blev han — i lighed med 1 455 andre af de i alt 1 740 ansøgeren, der opfyldte de nævnte betingelser — imidlertid udelukket ved udvælgelsen på grundlag af kvalifikationsbeviser, idet udvælgelseskomiteen ikke tillagde ham det krævede antal points. Sagsøgeren fik meddelelse om denne afgørelse ved skrivelse fra bedømmelsesudvalgets formand, dateret den 21. februar 1980. Det drejede sig herved om en enslydende skrivelse, der blev sendt til alle ansøgere, der ikke fik adgang til prøverne.

5 Ved rekommanderet skrivelse af 2. juni 1980, registreret i Parlamentets postforsendelsestjeneste den 4. juni 1980, indgav sagsøgeren en klage i medfør af artikel 90, stk. 2, mod afslaget på at give ham adgang til prøverne under den pågældende udvælgelsesprøve. Da han ikke modtog noget svar på denne klage, anlagde sagsøgeren nærværende søgsmål.

Formaliteten

6 Indledningsvis har Parlamentet påstået sagen afvist under henvisning til, at fristerne i vedtægtens artikel 90 og 91 ikke er blevet overholdt.

7 Da det her drejer sig om en afgørelse fra en udvælgelseskomité for en udvælgelsesprøve, er det ikke nødvendigt med en forudgående administrativ klage for, at sagen kan antages til realitetsbehandling. Da sagsøgeren imidlertid har gjort brug af sin ret, jf. vedtægtens artikel 90, til at forelægge en ansøgning for ansættelsesmyndigheden, kan hans søgsmål efter vedtægtens artikel 91, stk. 2 og 3, antages til realitetsbehandling, såfremt denne klage til ansættelsesmyndigheden er blevet indgivet inden for fristen i vedtægtens artikel 90, stk. 2. Denne frist på tre måneder løber fra den dag, hvor afgørelsen

meddeles den pågældende, i alle tilfælde senest fra den dag, hvor den pågældende har fået kundskab herom, dersom det drejer sig om en foranstaltning af individuel karakter.

8 Det skal bemærkes, at det ikke er blevet fastslået, på hvilken dato den ikke-rekommanderede skrivelse fra formanden for udvælgelseskomiteen af 21. februar 1980 er kommet frem til sagsøgerens bopæl i Bruxelles. I sin klageskrivelse af 2. juni 1980 har sagsøgeren imidlertid erklæret at have modtaget denne den 3. marts 1980. Det er ubestridt, at klageskrivelsen, indgivet til postvæsenet i Bruxelles som rekommanderet forsendelse den 2. juni 1980, er blevet overgivet til Parlamentets forsendelsestjeneste den 3. juni 1980, om end den ikke er blevet registreret førend den 4. juni 1980.

9 Parlamentet har anført, at klagefristen senest begyndte at løbe den 25. april 1980, fordi det må antages, at skrivelsen fra formanden for udvælgelseskomiteen af 21. februar 1980, afgivet til forsendelse i Luxembourg den samme dag, er blevet afleveret på sagsøgerens bopæl i Bruxelles senest den følgende mandag, dvs. den 25. februar 1980, idet sagsøgeren ikke har angivet nogen grund til, at denne skulle være blevet modtaget senere.

10 Heroverfor har sagsøgeren hævdet ikke at have modtaget skrivelsen af 21. februar 1980 førend den 3. marts 1980, fra hvilken dag klagefristen ifølge hans opfattelse følgelig begyndte at løbe.

11 Parlamentet på sin side har ikke fremlagt tilstrækkeligt bevis for, at skrivelsen af 21. februar 1980 er blevet modtaget af sagsøgeren førend den dag, på hvilken han har anført at have modtaget den og at være kommet til kundskab om den. Det påhviler ikke modtageren af et ikke-rekommanderet brev at påvise grundene til en eventuel forsinkelse i forsendelsen af dette.

12 Heraf fremgår det, at fristen efter vedtægtens artikel 90, stk. 2, begyndte at løbe den 3. marts 1980, og at klagen skulle være indgivet senest den 3. juni 1980.

13 Klagen er indgået til Parlamentet den 3. juni 1980. Den er således blevet indgivet inden udløbet af fristen.

14 Heraf følger, at indsigelsen vedrørende manglende overholdelse af fristerne i vedtægtens artikel 90 og artikel 91 er ubegrundet.

15 Til støtte for afvisningspåstanden har Parlamentet endvidere anført, at sagsøgeren ikke har nogen søgsmålsinteresse, eftersom udvælgelsesprøvens prøver allerede har fundet sted.

16 Det forholder sig her således, at annulleres udvælgelseskomiteens afgørelse om at nægte sagsøgeren adgang til prøverne, har Parlamentet pligt til at gennemføre de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger. Sagsøgerens søgsmålsinteresse kan derfor ikke bestrides.

17 Det fremgår af det anførte, at sagen kan antages til realitetsbehandling.

Realiteten

18 Sagsøgeren har i første række gjort gældende, at udvælgelseskomiteens afgørelse om ikke at give ham adgang til prøverne under udvælgelsesprøven er ugyldig, fordi den på grund af utilstrækkelig begrundelse lider af væsentlige formmangler.

19 Det skal herved bemærkes, at det i skrivelsen af 21. februar 1980 blev meddelt sagsøgeren, at udvælgelsen med henblik på adgang til prøverne skete ved tildeling af points for kvalifikationsbeviser på grundlag af fremlagt dokumentation, at denne pointtildeling tog hensyn til erhvervede universitetseksamener, disses beskaffenhed og niveau, uddannelse efter universitetseksamen og relevante faglige kundskaber, og at sagsøgerens ansøgning på grundlag af denne pointtildeling ikke havde opnået det udkrævede minimum på 24 points. Det var i skrivelsen endvidere anført, at udvælgelseskomiteen ville besvare enhver anmodning om yderligere oplysninger vedrørende denne udvælgelse. Efter at sagsøgeren havde fremsat en sådan anmodning over for udvælgelseskomiteen, anførte formanden for udvælgelseskomiteen i skrivelse af 9. juni 1980, at han ikke var blevet givet adgang til prøverne på grund af utilstrækkelige faglige kundskaber, således som disse var oplyst af ham i hans ansøgning, samt at han under hensyn til pligten til at iagttage fortroligheden

af udvælgelseskomiteens rådslagninger ikke kunne give sagsøgeren yderligere oplysninger.

20 Det fremgår af udvælgelseskomiteens begrundede rapport, der i udskrift er blevet fremlagt af Parlamentet som bilag til svarskriftet, at udvælgelseskomiteen som et almindeligt kriterium fastlagde, at adgang til prøverne havde kun ansøgere, der kunne godtgøre »at være 'strålende unge akademikere' med et vist mindstemål af faglig specialisering, aktiviteter eller faglig erfaring«, og at udvælgelseskomiteen herved havde lagt universitetseksamensbevis til grund med en maksimal tildeling af 22 points, supplerende universitetseksamensbeviser med 1-3 points, specialkurser efter universitetseksamen, prøvetider, erfaringer, der svarer til tjeneste ved De europæiske Fællesskaber, optagelse på listen over egnede ansøgere på grundlag af udvælgelsesprøver i kategori A, afholdt af Fællesskaberne, med 1-3 points, og hermed ligestillede faglige kundskaber med 1-12 points, idet det med hensyn til dette sidste kriterium blev fastslået, at det skulle dreje sig om en »erfaring på tjenestegrenens niveau (sagsbehandlende fuldmægtig) (administrateur-rédacteur) inden for den offentlige eller private sektor, hermed ligestillet erfaring eller blot universitetsundervisning (inden for Fællesskaberne fra niveau B 1 og samtlige stillinger inden for L/A); erfaring på et område, der svarer til området for institutionens opgaver«. Udvælgelseskomiteen tildelte ifølge denne redegørelse sagsøgeren 22 points for hans universitetseksamener, men ingen points efter de øvrige kriterier.

21 Parlamentet har først gjort gældende, at sagsøgeren ikke har nogen interesse i fortsat at gøre gældende, at der mangler begrundelse, idet han i mellemtiden har modtaget begrundelsen for afgørelsen. Dette argument fra Parlamentets side indebærer i det væsentlige et udsagn om, at en eventuelt manglende begrundelse af afgørelsen kan afhjælpes efterfølgende gennem den omstændighed, at sagsøgeren under en sag for Domstolen får underretning om grundene til, at han ikke fik adgang til prøverne.

22 Hertil må imidlertid bemærkes, at pligten til at begrunde en akt, der indeholder et klagepunkt, har til formål at gøre det muligt for Domstolen at udøve sin kontrol med hensyn til afgørelsens lovlighed, og at give afgørelsens adressat oplysninger, der er tilstrækkelige til at fastslå, hvorvidt afgørelsen er

korrekt eller behæftet med en mangel, hvorefter dens lovlighed kan anfægtes. Det følger heraf, at begrundelsen principielt skal meddeles den pågældende samtidig med den afgørelse, der indeholder et klagepunkt, og at mangelen på begrundelse ikke kan afhjælpes gennem den omstændighed, at den pågældende erfarer grundene til afgørelsen under en sag for Domstolen.

23 Parlamentet har videre anført, at begrundelsen, som sagsøgeren har modtaget ved skrivelsen af 21. februar 1980, under alle omstændigheder ved skrivelsen af 9. juni 1980, opfylder samtlige krav.

24 Der er herved grund til at understrege, at fortroligheden af udvælgelseskomiteens arbejde, jf. tjenestemandsvedtægtens bilag III, artikel 6, ikke kan fritage udvælgelsesprøvens udvælgelseskomité fra i det mindste summarisk at oplyse en ansøger, der er blevet forbigået ved udvælgelsen på grundlag af kvalifikationsbeviser, om grundene til denne afgørelse.

25 Dette krav om begrundelse skal imidlertid ses i sammenhæng med de forskellige niveauer og arter af udvælgelsesprøver og, mere specielt, med antallet af ansøgere, der deltager i disse. Ved udvælgelsesprøver med mange ansøgere, således som det er tilfældet med den foreliggende, behøver begrundelsen for afslaget ikke at være så omfattende, at den på en utålelig måde besværliggør udvælgelseskomiteens funktioner og personaleadministrationens arbejde.

26 Selv om skrivelsen af 21. februar 1980 utvivlsomt, om end summarisk, oplyser sagsøgeren om de kriterier, der er blevet lagt til grund ved udvælgelsen på grundlag af kvalifikationsbeviser, så indeholder skrivelsen intet, end ikke summarisk, i retning af en individuel begrundelse og oplyser heller ikke sagsøgeren om de kriterier i henseende til hvilke, hans kvalifikationsbeviser er blevet bedømt som utilstrækkelige. Indholdet af denne skrivelse opfylder således ikke kravet om begrundelse.

27 Af hensyn til de praktiske vanskeligheder, som en udvælgelsesprøve med mange ansøgere stiller en udvælgelseskomité over for, kan det tillades, at en udvælgelseskomité på det første stadium blot tilsender ansøgeren en medde-

lelse om kriterierne og resultatet af udvælgelsen, som den der i sagen er indeholdt i skrivelsen af 21. februar 1980, og først giver individuelle oplysninger senere og kun til de ansøgere, der udtrykkeligt anmoder herom, dog på den betingelse, at individuelle oplysninger af udvælgelsesprøvens udvælgelseskomité afsendes inden udløbet af fristen i vedtægtens artikel 90 og 91, for at adressaterne har mulighed for at gøre brug af deres rettigheder, dersom de finder det hensigtsmæssigt.

28 Heraf følger, at anbringendet om manglende begrundelse må lægges til grund, uden at det herved er nødvendigt at tage indholdet af skrivelsen fra formanden for udvælgelseskomiteen af 9. juni 1980 i betragtning.

29 Det må således fastslås, at udvælgelseskomiteens afslag i nærværende sag har været utilstrækkeligt begrundet.

30 Sagsøgeren har i replikken endvidere gjort gældende, at Parlamentet har fremkaldt talrige ansøgninger på grundlag af vildledene løfter, der ikke kunne holdes, hvilket skulle kunne begrunde en annullation af hele udvælgelsesprøven.

31 Sagsøgeren har ikke seriøst henvist til nogen som helst omstændighed, der kan anføres til støtte for en sådan påstand. Der er derfor ikke grund til at træffe afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgeren har adgang til i replikken at nedlægge sådanne nye påstande, støttet på et nyt anbringende.

32 Sagsøgeren har endelig nedlagt påstand om, at Parlamentet idømmes skadeserstatning med renter til genopretning af den skade, der følger af, at han ikke har fået adgang til prøverne under nævnte udvælgelsesprøve.

33 Imidlertid lader det sig på grundlag af den foreliggende ansøgning hverken fastslå, at sagsøgeren burde have haft adgang til prøverne, eller at han i så fald ville have været sikker på optagelse på listen over egnede ansøgere og blive udnævnt til en ledig stillig. Sagsøgeren har således ikke ført noget bevis, der kan godtgøre, at han rent faktisk har lidt ideel eller økonomisk skade.

34 Heraf følger, at den påklagede afgørelse fra udvælgelsesprøvens udvælgelseskomité, hvorefter sagsøgeren ikke gives adgang til prøverne, annulleres, og at sagsøgte i øvrigt frifindes.

Sagens omkostninger

35 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, som taber sagen, til at afholde sagens omkostninger. Da Parlamentet i det væsentlige har tabt sagen, tilpligtes det af afholde sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

1. **Afgørelsen, hvorved udvælgelseskomiteen for den almindelige udvælgelsesprøve PE/21/A (franskprogede og nederlandskprogede fuldmægtige) har nægtet sagsøgeren adgang til prøverne under nævnte udvælgelsesprøve, annulleres.**

2. **Sagsøgte frifindes i øvrigt.**

3. **Parlamentet betaler sagens omkostninger.**

Touffait Mackenzie Stuart Everling

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 26. november 1981.

For justitssekretæren

J. A. Pompe

Assisterende justitssekretær

A. Touffait

Formand for tredje afdeling